

נסייון a The Essence of: Tested to the Core

פרשת וירא, תשע"ט

1) מדרש תנחומא [בובר] – פרשת לך לך, אות ד

ד"א לך לך, ר' לוי בן חמא [אמר] אמר לו הקב"ה: **נסייון הראשון ונסייון האחרון איני מנסה אותך אלא ב"לך לך"**, "לך לך מארצך" (בראשית יב, א), ו"לך לך אל ארץ המוריה" (בראשית כב, ב).

2) מאור עינים – פרשת וירא (ר' מנחם נחום מטשערנובל זי"ע) [1730-1787]

...שצריך כל אחד ואחד לבוא לידי נסיונות, אף שמקבל אלקותו במחשבתו כנ"ל, **מכל מקום מנסין את כל אחד בעשר נסיונות** כמו שאמרו באברהם (אבות ה, ג) עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם.

3) תורת משה – פרשת וירא, עמ' סז-סח (חתם סופר זצ"ל) [1762-1839]

והאלקים נסה את אברהם. לפע"ד לא את אברהם ויצחק נסה הקב"ה אם יעמדו בצדקתן, כי **לנסות האומה הקדושה העתידה לצאת הימנו**, בתחלה נסה הקב"ה את אבותיו "ויתהלכו מגוי אל גוי וממלכה אל עם אחר" [תהלים קה, יג] להיותם שורש לבניהם שיכולים לסבול גלות וצרות, ושוב באחרונה נסה אם יעמדו בהריגות והשמדות על קדושת ה', ואחר שזיכהו ה' בבן יחיד לזקונו וגדלו ל"ז שנים בגדולה וכבוד ותורה, שוב מסרו לשחיטה... **וזה יהי שורש לבניהם שסובלים זה**, אחר אשר היו למעלות עליון על כל גויי הארץ, שוב בעו"ה כבר קרוב לאלפיים שנה נמסרו ר"ל לשבי וביזה הרג ואבדון ר"ל, והכל סובלים, וכשראה הקב"ה "וילכו שניהם יחדיו" - בשמחה, **ראה שמשורש הקדוש הזה יצאו קדושים גבורים כיוצא בו**, ע"כ אמר אחר אשר "שמתי את זרעך ככוכבי השמים" שוב יהי בגלות עולים ככוכבים ויורדים עד לעפר, ושוב אח"ז "וירש זרעך שער אויביו" במהרה בימינו אמן.

4) עולת ראייה [פירוש על סדר התפלה] – עמ' פד-פה (ר' אברהם יצחק הכהן קוק זי"ע)

וישכם אברהם בבוקר. מנוחת הנפש של הנשמה הקדושה, של האב הקדוש איתן האזרחי, לא נשבתה. שנתו לא נהיתה עליו, מתוך הידיעה הברורה, הבאה לו בדבר ד', ושום רגש של כהות, של רשול ושל דכאות, לא נתערב בהמית נפשו המטוהרה. שנת ישרים במנוחה ועליזת קודש עברה, וזמן ההשכמה באה כסדרה, ועז ד' המשוה רגליו כאילות, לרוץ כצבי ולהיות גבור כארי, לעשות רצונו של מקום ב"ה סמכהו, כי השכים בבוקר. וישכם אברהם בבקר.

ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו. הרגיש את חשיבותה של הפעולה הקדושה הזאת, ולבד שלא נפל רוחו בקרבו, למעט עי"ז בשגגה אפילו קצת מהסדרים המכובדים הראויים לאיש המעלה, אלא שלקח את שני נעריו, המיוחדים לכבודו ושמושו, באפן המרחיב את הדעת, עמו, והם היו המצורפים עמו בדרכי החיים הרגילים, ואת יצחק לקח בתור בנו, ממולא באש החיים של אהבתו העמוקה.

5) Divrei Hashkafa, pgs 254-255 (Rabbi Joseph B. Soloveitchik Zt"l) -

I recoil from all talk that goes round and round a single topic: that the observance of mitzvos is beneficial for digestion, for sound sleep, for family harmony, and for social position.

The religious act is fundamentally an experience of suffering. When man meets God, God demands self-sacrifice, which expresses itself in struggle with his primitive passions, in breaking his will, in accepting a transcendental "burden," in giving up exaggerated carnal desire, in occasional withdrawal from the sweet and pleasant, in dedication to the strangely bitter, in clash with secular rule, and in his yearning for a paradoxical world that is incomprehensible to others. Offer your sacrifice! This is the fundamental command given to the man of religion. The chosen of the nation, from the moment that they revealed God, occupied themselves in a continual act of sacrifice.

God says to Avraham: "Take now your son, your only one, whom you love, Isaac, etc." That is to say, I demand of you the greatest sacrifice. I want your son who is your only son, and also the one whom you love. Do not fool yourself to think that after you obey Me and bring your son up for a burnt-offering, I will give you another son in place of Yitzchak. When Yitzchak will be slaughtered on the altar – you will remain alone and childless. You will not have another child. You will live your life in incomparable solitude. I want your only son who is irreplaceable. Neither should you think that you will succeed to forget Yitzchak and remove him from your mind. All your life you will think about him. I am interested in your son whom you love and whom you will love forever. You will spend your nights awake, picking at your emotional wounds. Out of your sleep you will call for Yitzchak, and when you wake up you will find your tent desolate and forsaken. Your life will turn into a long chain of emotional suffering. And nevertheless, I demand this sacrifice.

*Clearly the experience, which was rooted in dread and suffering, ended in ceaseless joy. When Avraham removed his son from the altar at the angel's command, his suffering turned into everlasting gladness, his dread into perpetual happiness. **The religious act begins with the sacrifice of one's self, and ends with the finding of that self. But man cannot find himself without sacrificing himself prior to the finding.***

6) Faith and Trust by Rav Shmuel Houminer – Translator's Introduction, pg xi –

A story is told of a great Chassidic Rebbe who was visited by a woman who wanted his help. Her only son was desperately ill with leukemia, and it would only be a matter of months before he would succumb. The mother, trembling with fear, spoke to the Rebbe while tears rolled down her cheeks. The Rebbe looked into the mother's eyes and said, "If you knew that it was God's will, would you be willing to let your son die? Could you give him up if you knew that God wanted him?"

The poor mother just sat there, looking back at the Rebbe. After a long struggle with her emotions, she finally replied, "Yes, if I knew for certain that it was God's will, then I would be willing to give up the boy."

The Rebbe nodded and said, "Now we can pray for the boy." He then offered a prayer for the youth, surrendering him completely to the wisdom and mercy of God. Three days later the boy was released from the hospital. Rabbi Aryeh Kaplan *zt"l* tells this story; he knew the boy. The boy is now a grown man.

7) שם משמואל – פרשת וירא, שנת תרפ"ג (ר' שמואל בורנשטיין מסאכאטשוב זי"ע)
 "בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אֲבָרְהָם אֶת עֵינָיו" (כב, ד). ברש"י למה איחר מלהראותו מיד? כדי שלא יאמרו הממו וערבבו פתאום וטרף דעתו, ואילו הי' לו שהות להמלך אל לבו לא הי' עושה, עכ"ל. **ויש להתבונן הני שלשה ימים מה עבידתייהו? ולמה לא סגי לי' בשנים או להוסיף על שלשה? וכבר דברנו מזה:**

ונראה עוד לומר דהנה כתיב "וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק" ופירשו בו שתיבת המקום כינוי להשי"ת. וכ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה הגיד שאברהם בעודו במדריגתו בתכלית הדביקות לא הי' שום נסיון נחשב אצלו לנסיון, שהכל מאפס ותוהו נחשב לו לעומת עריבות ומתיקות הדביקות, אלא שאז בעת הנסיון נלקחו ממנו המדריגות וע"י הנסיון נתגלה עצם הכנת לבבו. וזה שבמדרש שאחר נסיון העקידה ביקש אאע"ה שישבע לו הקב"ה שלא ינסה אותו עוד מעתה, ומשלו משל למלך שהי' נשוי למטרונה ילדה ממנו בן ראשון וגרשה, שני וגרשה וכו', וכיון שילדה ממנו בן העשירי נתכנסו כולם ואמרו לו השבע לנו שאין אתה מגרש את אמנו מעתה, הרי שמשלו את הנסיון לגירושין, והפירוש כנ"ל שאז ניטלו ממנו המדריגות והחיבור, עכ"ד.

ומובן לפי"ז שבעת מראה הנבואה הי' עוד יותר ויותר מופשט מכל עניני עוה"ז, קו"ח משאר הנביאים שבעת מראה הנבואה היו כמעט מופשטים מן החומר, ע"כ אפי' אחר המראה הי' בהכרח רשימו נשאר אצלו, ואפי' כשניטלו ממנו המדריגות הי' הרשימו בוער בקרבו כשלהבת אש ושוב לא היתה נחשבת אצלו עקידת יצחק לנסיון. ומצינו דכל שלשה יש בו הארה משלפניו, כמו מיום השבת נמשכת ההארה שלשה ימים אחר השבת ואין מבדילין אלא עד שלשה ימים. ע"כ איחר מלהראותו עד שלשה ימים כדי שלא יאמרו, והפירוש כנ"ל שתקף עליו רגש הנפש ואז נתברר עצם מדת אברהם מצד עצמו שבאמת רצונו הי' לשוחטו... הרי נתבררה עצם בחי' אברהם ולא מטעם התפעלות ורגש הנפש מצד הנבואה, שהרי שוב הי' לו רגש הנפש מצד הנבואה השני' להיפוך, אלא מוכח דלא משום רגש הנפש שמצד הנבואה אלא מצד עצם בחינת נפשו:

8) מאור עינים – פרשת וארא (ר' מנחם נחום מטשערנובל זי"ע) [1730-1787]
 ...והנסיון הוא שמסלקין ממנו ההתקשרות שהיה קשור בה' יתברך על ידי הדעת בעת שבה לידי נסיון ונשאר אצלו רק הבחירה, כי לולא זה לא היה נקרא נסיון, כי בודאי על ידי ההתקשרות יאחז צדיק דרכו, ועל ידי זה נתמעט הדעת אצלו לא סילוק הדעת ממש ואם עומד בנסיון על ידי שנקבע בלבו מקודם כשהיה לו דעת רחב.

9) נאות הדשא – פרשת לך לך, אות ב (ר' אברהם מסוכצ'וב זצ"ל, ה"אבני נזר")
 יש לדקדק בתיבת – „לך”. וי"ל כי בעת הנסיון ניטלה ממנו הדביקות, דאם לא כן לא היה נסיון... (חסר) [כלל], וזה רמז במדרש⁸ במשל שהביא ממלך שנשא אשה וגירשה וכו'⁹, ועל כן בנסיונו הראשון אמר לו: לך לך, פי' שאז תהיה לעצמך¹⁰, בלא דביקות, בכדי שיהיה נסיון. (כתי"ב)

10) ישראל קדושים – אות ה, ס"ק מג (ר' צדוק הכהן מלובלין זי"ע)
 וכל נסיון הוא בענין חדש שלא נתנסה עדיין אדם מעולם בענין כזה, וכענין דוד עם בת שבע. אף דכבר נתנסה יוסף, שם לא היתה ראויה לו. ותקפו שלועז שם היה פנוי עם פנויה היתר גמור עד שהוצרך לישיבע ליצרו למנוע עצמו על ידי השבועה ואין היצר תקפו כל כך כבדבר איסור וכמו שאמרו בסוף נדרים (צא:) מאי דכתיב (משלי ט', ט"ז) מים גנובים וכו' ובתוספות בטעם דגדול המצווה ועושה לפי שיצרו תקפו... **וכן כל הנסיונות שבכל דור ודור הוא בענינים מחודשים שעדיין לא נתגבר על זה שום אדם דצריך התגברות יותר לכבוש.** ואז נתחזק אצלו כח הסתתה בהמשכת היצר להיות כאורח. אף דעדיין היה כאחד המיוחד שבאדם וניתק בקל כחוט.

11) אור השבת – פרשת בראשית, עמ' 16 (ר' יצחק דוד גרוסמן שליט"א)

הרופאים שנאבקו על חייה של הקטנה התקשו לבשר לאמה את בשורת איוב, אך האם קיבלה את הדברים בשוויון נפש, וביקשה להחזיק את התינוקת המתה.
 במשך כחצי שעה החזיקה האם את התינוקת הזעירה וביכתה חרישית את לכתה בלא עת. דמעוטיה זלגו היישר אל לחייה של התינוקת, שלא טעמה טעם חיים. ואז ביקשה האם לכנס מניין מישראל ולהעניק שם לילדה.
 "מי שבירך אבותינו..." הרעים אחד מן החבורה בקולו, "וייקרא שמה בישראל..." - "אמונה", אמרה האם. אמונה - זה השם שבחרה להעניק לבת שבקושי נשמה שעתיים את אוויר עולם הזה. למה אמונה? "כי בכל פעם שאזכר בה ואזכיר את שמה, מיד אדע להתחזק באמונה שהכול מידי הקב"ה, הוא נתן והוא לקח".

*For a long time it has seemed to me that life was about to begin – Real Life.
 But there was always some obstacle in the way, something to be got through first,
 some unfinished business, time still to be served, a debt to be paid – then life would begin.
 At last it dawned on me that these obstacles were my life¹.*

¹ Unidentified quote cited in "If Ignorance is Bliss..." by John Lloyd and John Mitchinson, pg 185.